WIKIPEDIA

Sanskrita linguo

Sanskrita (संस्कृतम् saṃskṛtam)	
Parolata en:	India
Regiono:	Azia
Nombro di parolanti:	14 135
Oficala stando	
Oficala linguo en:	India
Kodexi	
ISO 639-1:	sa
ISO 639-2:	san

Videz anke: Indo-Europana linguaro – Linguaro

La **Sanskrita** esas la linguo qua duktesis en India dal Aryana konquesteri di nord-India en periodo inter 1500 e 1000 aK cirkume. La maxim anciena verki religiala e filozofiala dil Hinduismo le Veda redaktesis en la arkaika formo di ca idiomo qua lore ne esis tre normigita. Tre probable la Aryani kreabis imperio e nord-India esis provinco di ca imperio. Notinde ke la linguo di Persiana dil Zarathustra-tempo (8ma yarcento aK esis preske sama kam olta di le Veda). La Aryani impozis sua linguo a la Dravidana habitanti di India ma ol evolucionis e disdialekteskis tre rapide. Opozite la sacerdotala klaso mantenis ol en sat bona, unesala e poke evolucioninta stando por nobla religiala e filozofiala verki.

Cirkum la 4ma yarcento aK genioza gramatikisto nomizita Panini deskriptis la stando di la linguo lore ankore parolata ed uzata en la singladia vivo dal sacerdotala klaso. Du yarcenti pose altra gramatikisto Patanjali establisis e normigis defintive la gramatiko di la Sanskrita, qua atingis lore lua klasika stando. En la komenco dil Kristana ero, la linguo cesis esar spontane parolata ed divenis artificala idiomo cesinte evolucionar, simile a la Latina en Europa dum la Mezepoko. Plura reji ed imperiestri probabis unionar India ed impozar sua idiomo kom komuna linguo. Li faliis. Ma la Hinduista religio esis komuna a tota India e lua linguo esis la Sanskrita. Konseque la Sanskrita divenis la komuna linguo di India e mem ol difuzesis a vicina landi qui esis sub la kulturala influo di India. Lore ol esis plene helpanta linguo, por tale dicar sucesoza Ido. Til la Mohamedismala konquesto (fino dil 12ma yarcento pK) Sanskrita signifikas la "perfekta linguo" opozite a la dialekti veninta de ol e qui nomizesis prakrit-i, t.e. "vulgara" idiomi.

Dum la 19ma e 20ma yarcenti, la "prakrit"-i plene acesis la literaturo ed un ek oli, la Hindia idiomo divenis la oficala linguo di India. Ma la Sanskrita duras uzesar ed havar adepti che la Brahmani. Existas ankore libri e jurnali qui redaktesas en ca linguo e radiofonala e televizionala emisi en ol. Ed en urbeto di 5000 habitanti ol parolesas en la singladia vivo da lua habitanti. Ita tradicionala linguo dil Indiala kulturo esas ankore vivanta niaepoke.